

C/2023/1323

22.12.2023

Advies van het Europees Comité van de Regio's over UNFCCC-COP28: de rol van subnationale overheden bij het vasthouden aan de ambities op klimaatgebied

(initiatiefadvies)

(C/2023/1323)

Rapporteur: Rafał TRZASKOWSKI (PL/EVP), burgemeester van Warschau

BELEIDSAANBEVELINGEN

HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S (CvdR),

1. maakt zich zorgen over de alarmerende bevindingen van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) die zijn opgetekend in het AR6 Synthesis Report (samenvattend verslag), en erop wijzen dat zelfs bij een drastische vermindering van de broeikasgasemissies de opwarming van de aarde deze eeuw de drempel van 1,5 °C waarschijnlijk zal overschrijden.
2. Volgens de IPCC kan doeltreffend meerlagig bestuur een belangrijke katalysator zijn voor klimaatactie, die inclusieve besluitvormingsprocessen vergt wanneer het gaat om planning en uitvoering, toewijzing van passende middelen, institutionele toetsing, monitoring en evaluatie.
3. Het Comité is ingenomen met het besluit dat tijdens de 27e Conferentie van de Partijen (COP27) bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is genomen om nieuwe financieringsregelingen vast te stellen voor het aanpakken van verliezen en schade. Het betreurt dat de COP27 er niet in is geslaagd een consensus te bereiken over een duidelijk en doortastend traject om de wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C, met inbegrip van een streefcijfer voor de maximale wereldwijde uitstoot in 2025 en een snelle uitfasering van fossiele brandstoffen.
4. Het Comité wijst erop dat alle wereldwijde scenario's in het IPCC-verslag waarin wordt uitgegaan van een opwarming van maximaal 1,5 °C een snelle en drastische vermindering van broeikasgasemissies in alle sectoren vergen. Mitigatiestrategieën om deze vermindering te realiseren omvatten de vervanging van fossiele brandstoffen door koolstofarme of koolstofvrije energiebronnen, maatregelen aan de vraagzijde en verbetering van de efficiëntie, de vermindering van niet-CO₂-emissies en de invoering van methoden voor koolstofdioxideverwijdering (CDR) om de resterende broeikasgasemissies te compenseren.
5. Het CvdR uit zijn bezorgdheid over het feit dat 2023 wereldwijd de warmste zomer ooit was ⁽¹⁾: veel regio's en steden hadden te kampen met ongekende temperaturen en extreme weersomstandigheden, die verwoestende gevolgen voor gemeenschappen en natuurlijke ecosystemen hadden. De klimaatrisico's zullen nog verder zullen toenemen als er niet gauw doeltreffende maatregelen worden genomen om de klimaatverandering, die zal leiden tot toenemende verliezen aan biodiversiteit, gezondheidsrisico's en permanent verlies en schade, te beperken en zich eraan aan te passen. In de samenvatting voor stedelijke beleidsmakers van de IPCC AR6 Synthesis Report wordt benadrukt dat steden en stedelijke gebieden de grootste gevolgen van klimaatverandering zullen ondervinden; feit is dat lokale en regionale overheden nu al te maken hebben met de impact van steeds heftiger en meer extreme weersomstandigheden.

⁽¹⁾ Summer 2023: the hottest on record — Copernicus.

6. Steden en regio's zijn belangrijke bondgenoten als het gaat om het opvoeren van de ambitie, zowel in de aanloop naar de COP's als op de conferenties zelf, en zorgen ervoor dat de nationale onderhandelaars ervan op aan kunnen dat de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs op lokaal niveau zullen worden gerealiseerd. Steden zijn verantwoordelijk voor meer dan 70 % van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen en verbruiken ongeveer 80 % van de wereldwijde energie⁽²⁾. Lokale en regionale overheden staan het dichtst bij de burgers en maken het klimaatbeleid zichtbaar en geloofwaardig.

7. Steden en regio's spelen een voortrekkersrol in het nemen van ambitieuze maatregelen tegen klimaatverandering, ondanks het toenemende aantal taken dat op hun schouders belandt. Dit blijkt uit het impactverslag 2022 van het wereldwijde Burgemeestersconvenant voor klimaat en energie, waarin staat dat meer dan 12 500 ondertekenaars van dit convenant in 144 landen de klimaatverandering al aanpakken door de energie-efficiëntie en -sufficiëntie te verbeteren, te investeren in hernieuwbare energie, de toegang tot energie aan te pakken en zich aan de klimaatverandering aan te passen.

8. De eerste wereldwijde inventarisatie in het kader van de Overeenkomst van Parijs moet alle partijen en belanghebbenden die geen partij zijn er dringend toe aanzetten om de klimaatactie op transparante wijze te versnellen. Deze inventarisatie biedt immers een niet te missen kans om vaart te zetten achter de klimaatactie door op alle bestuursniveaus en in alle sectoren actief te zijn en zo het vertrouwen en de betrokkenheid van burgers, de transparantie en de verantwoordingsplicht te bevorderen. We moeten ambitieus zijn bij het opschalen van onze klimaatdoelstellingen, maar de genomen maatregelen mogen de sociale en economische duurzaamheid, hoogwaardige arbeidsplaatsen en de industrie niet in gevaar brengen en moeten gericht zijn op het creëren van extra groene banen en het nieuw leven inblazen van lokale economieën, waarbij bijzondere aandacht dient uit te gaan naar steenkool- en koolstofintensieve regio's en ultraperifeer gelegen gebieden, teneinde tot een rechtvaardige transitie te komen.

9. Om een groene en rechtvaardige transitie te waarborgen, is het volgens het Comité van cruciaal belang dat bepaalde partijen hun ambities opschroeven en dat de specifieke uitdagingen waarmee minder ontwikkelde regio's worden geconfronteerd bij de bestrijding van klimaatverandering worden aangepakt. Het Comité dringt dan ook aan op gerichte steun, capaciteitsopbouw en investeringen in deze regio's om ervoor te zorgen dat zij een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan klimaatactie en aan de inspanningen om de veerkracht te vergroten.

Een kans voor de EU: op de bres voor meer samenwerking in de aanloop naar, tijdens en na de COP28

10. Het Comité is zeer te spreken over de succesvolle samenwerking met de Europese Commissie en de medewetgevers tijdens de COP27 en herhaalt dat het zich inzet voor meer synergie en meer betrokkenheid van lokale en regionale overheden bij de werkzaamheden in het kader van het UNFCCC. Het verzoekt de Europese Commissie dan ook om de deelname van ambassadeurs van het Europees klimaatpact aan de COP28 te blijven steunen.

11. Het Comité dringt er bij het Spaanse voorzitterschap van de Raad van de EU op aan om in de conclusies van de Raad over de voorbereidingen voor de COP28 erkenning te tonen voor de fundamentele rol van de lokale en regionale overheden in het sneller en op grotere schaal doorvoeren van de mitigatie- en adaptatiemaatregelen en in het daadwerkelijk betrekken van de burgers bij de overgang naar duurzame levensstijlen en consumptie- en productiepatronen, alsook te benadrukken dat lokale en regionale overheden meer moeten worden betrokken bij de actualisering en uitvoering van nationaal bepaalde bijdragen (NDC's), nationale adaptatieplannen (NAP's) en langetermijnstrategieën.

12. Het Comité is ingenomen met de erkenning van de rol van subnationale overheden in de resolutie van het Europees Parlement over de COP27 en zou graag zien dat het Parlement dit aspect verder benadrukt in zijn resolutie over de COP28. Het is van belang dat de delegaties van het EP en van het Comité bij de COP28 hun werkzaamheden goed op elkaar afstemmen, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat in de slotdocumenten van COP28 wordt verwezen naar de rol van steden en regio's.

⁽²⁾ Strategisch plan VN-Habitat 2020-2023.

13. De Europese Unie is hard op weg om tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent te worden en heeft al flinke vooruitgang geboekt met de goedkeuring van het "Fit for 55"-pakket en met de inspanningen om de doelstelling inzake minstens 55 % minder CO₂-uitstoot in 2030 kracht bij te zetten. Het is belangrijk dat het proces tot herziening van de nationale energie- en klimaatplannen ten volle wordt aangegrepen als doeltreffend instrument om de "Fit for 55"-doelen te verwezenlijken. Het Comité is bereid actief bij te dragen aan de totstandbrenging van een nieuwe EU-klimaatdoelstelling voor 2040 die overeenstemt met de urgentie van de klimaatcrisis. Veel steden en regio's hebben nu al ambitieuzere doelstellingen om ruim voor 2040 klimaatneutraliteit te bereiken. Tegelijkertijd is het zaak dat de meest kwetsbare burgers worden ondersteund door middel van een eerlijke en inclusieve duurzaamheids transitie die er tevens op gericht is de energiearmoede drastisch terug te dringen.

14. Het Comité benadrukt dat de klimaatcrisis in alle Europese beleidslijnen in aanmerking moet worden genomen en dat al het beleid derhalve aan een klimaattoets moet worden onderworpen, zoals bepaald in de Europese klimaatwet.

15. Het Comité wil de leidende positie van de EU in internationale klimaatonderhandelingen blijven ondersteunen door middel van versterkte subnationale klimaatdiplomatie en intensieve betrokkenheid van al zijn organen op het gebied van externe betrekkingen (Arlem, Corleap, gemengde raadgevende comités, peer-to-peersamenwerking) om ervoor te zorgen dat de afspraken die wereldwijd zijn gemaakt, worden omgezet in concrete maatregelen ter plaatse.

Bevordering van lokale mitigatie- en adaptatiemaatregelen om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te halen

Mitigatiemaatregelen

16. Het streven naar mondiale energiezekerheid mag niet worden beschouwd als een alternatief voor de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs; de partijen zouden ervoor moeten zorgen dat deze doelen niet in het gedrang komen, dat de transitie naar hernieuwbare energie en koolstofarme, veilige en duurzame energieproductie wordt versneld en dat het gebruik van fossiele brandstoffen uiteindelijk wordt uitgebannen, zonder dat de steden en regio's die afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen met onevenredig hoge kosten worden opgezadeld.

17. Het Comité bevestigt het beginsel van een rechtvaardige transitie en benadrukt de cruciale rol van subnationale overheden bij het versnellen van een rechtvaardige en schone energietransitie die sociaal verenigbaar is met de lokale en regionale context en behoeften, en energie- en mobiliteitsarmoede voorkomt. Het hamert op het cruciale belang van omscholing en bijscholing, met name in sectoren die in transitie zijn.

18. Het CvdR herinnert eraan dat in de Overeenkomst van Parijs is opgenomen dat de voedselzekerheid niet in gevaar gebracht mag worden en dat de partijen inspanningen moeten ondernemen om armoede uit te bannen.

19. Het Comité roept alle partijen op om bij het verlagen en uitbannen van hun broeikasgasemissies en het vergroten van hun veerkracht rekening te houden met kosteneffectiviteit en technologische neutraliteit, zodat voor de meest geschikte en het best op hun behoeften afgestemde technologie wordt gekozen en een stabiel, betrouwbaar en divers energiesysteem ontstaat waarbij de kosten voor de burger behapbaar blijven.

20. Het Comité wijst nogmaals op de vastberadenheid van lokale en regionale overheden om de klimaatactie te versnellen, soms met meer ambitie dan hun nationale overheid⁽³⁾, zoals steden en regio's hebben laten zien in initiatieven als de Race to Zero, Race to Resilience, MI Urban Transitions Mission, Climate Action Pathways, het wereldwijde Burgemeestersconvenant, lokale Green Deals en netwerken als ICLEI, Regions4, Under2 Coalition, C40 Cities, Klimaatalliantie en vele andere.

21. Meer dan 11 000 gemeenten in de EU hebben het Burgemeestersconvenant ondertekend en doen hun best om hun uitstoot te verminderen, hun veerkracht te vergroten en energiearmoede aan te pakken, en meer dan honderd steden die deelnemen aan de EU-missie "100 klimaatneutrale en slimme steden" hebben toegezegd om tegen 2030 klimaatneutraal te zijn.

⁽³⁾ Zo verlaagt 75 % van de "C40-steden" de uitstoot sneller dan het nationale gemiddelde.

22. Het Comité onderstreept het belang van verticale integratie in het klimaatbeleid en dringt er bij de partijen op aan toezeggingen, maatregelen en resultaten op te nemen in hun NDC's en NAP's. Lokale en regionale overheden hebben taken en verantwoordelijkheden in sectoren met een hoge uitstoot, zoals transport en landgebruik, en de vooruitgang in deze sectoren moet worden bijgehouden om de nationale doelstellingen te halen.

23. De bijdragen van lokale en regionale overheden aan de verwezenlijking van de nationale doelstellingen zouden officieel erkenning moeten krijgen in de EU en met het oog hierop zouden de lidstaten zich bij de komende herziening van de verordening inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie de maatregelen op subnationaal niveau moeten kwantificeren.

24. Het Comité is ingenomen met de aanbevelingen van de High-Level Expert Group on the Net-Zero Emissions Commitments of Non-State Entities ⁽⁴⁾, waarin wordt benadrukt dat strengere en duidelijkere normen moeten worden ontwikkeld voor de toezeggingen van bedrijven, financiële instellingen, steden en regio's om emissies terug te brengen tot nul, en moedigt de partijen aan de toegang tot gegevens te vergemakkelijken en lokale en regionale overheden te ondersteunen met instrumenten en capaciteit om datagestuurde scenario's te ontwikkelen, de vooruitgang te volgen en wetenschappelijk onderbouwd beleid uit te voeren, waardoor nationale doelstellingen en lokale plannen beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

25. Het Comité bevestigt dat de lokale en regionale overheden vastberaden zijn om hun kennis, deskundigheid, geleerde lessen en innovatiekracht op het gebied van klimaatactie breed te delen, teneinde bij te dragen aan de nationale en internationale inspanningen om de doelstellingen van Parijs te verwezenlijken.

26. Het CvdR benadrukt het belang van uitgebreide programma's voor de ontwikkeling van vaardigheden en onderwijs op lokaal niveau om gemeenschappen, en met name kwetsbare groepen, uit te rusten met de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor inspanningen op het gebied van aanpassing aan en beperking van de klimaatverandering. Het dringt er bij overheden en belanghebbenden op aan om prioriteit te geven aan om- en bijscholingsinitiatieven binnen hun lokale gemeenschappen.

Adaptatiemaatregelen

27. Het Comité is verheugd over het besluit dat tijdens de COP27 is genomen om een begin te maken met de ontwikkeling van een kader voor de wereldwijde adaptatiedoelstelling en herhaalt dat lokale en regionale overheden het best in staat zijn om adaptatiedoelen vast te stellen, aangezien zij uit de eerste hand kennis hebben van zowel de behoeften op het gebied van veerkracht als van lokale oplossingen. Het beveelt daarom ten eerste aan dat partijen zich bij de ontwikkeling van NAP's baseren op subnationale acties.

28. Het Comité herinnert eraan dat tussen 1980 en 2020 bijna 50 miljoen mensen het slachtoffer zijn geworden van natuurrampen, die jaarlijks gemiddeld 12 miljard EUR aan economische schade hebben veroorzaakt ⁽⁵⁾. Deze schade is ongelijk verdeeld en is vooral terechtgekomen op het bord van steden en regio's die al met andere uitdagingen te kampen hebben, zoals lage economische groei, demografische achteruitgang of hoge jeugdwerkloosheid.

29. Het Comité dringt aan op lokaal aangestuurde adaptatiemaatregelen die getroffen gemeenschappen in staat stellen om te fungeren als belangrijkste aanjagers van verandering, en hamert nogmaals op het belang van het verminderen van de risico's en effecten van "slechte adaptatie". Feit is ook dat klimaatverandering onevenredig grote gevolgen heeft voor de meest kwetsbaren, waaronder kinderen, ouderen, mensen met een handicap en inheemse bevolkingsgroepen, evenals mensen die in kwetsbare omstandigheden leven (zoals conflictgebieden of andere gebieden die onevenredig zwaar worden getroffen door klimaatverandering).

30. Het Comité benadrukt dat in de IPCC-rapporten wordt erkend dat het vermogen van vrouwen om de klimaatverandering te bestrijden en zich eraan aan te passen vaak beperkt is als gevolg van hun rol in het gezin en de samenleving, institutionele belemmeringen en sociale normen. Het moedigt de partijen aan een genderresponsief klimaatbeleid te blijven bevorderen door het werkprogramma van Lima inzake gender en het genderactieplan verder uit te voeren en te zorgen voor een gelijke vertegenwoordiging van vrouwen in besluitvormingsprocessen. Het is de vaste overtuiging van het Comité dat vrouwen niet moeten worden gezien als kwetsbare begunstigen, maar als doeltreffende actoren bij de beperking van en de aanpassing aan de klimaatverandering.

⁽⁴⁾ Integrity matters: net zero commitments by businesses, financial institutions, cities and regions.

⁽⁵⁾ Overview of natural and man-made disaster risks the European Union may face: 2020 edition.

31. Het Comité is ingenomen met algemene opmerking nr. 26 van het VN-Comité inzake de rechten van het kind over kinderrechten en het milieu, met bijzondere aandacht voor klimaatverandering; het wijst erop dat lokale en regionale overheden het dichtst bij kinderen staan en zodoende het beste niveau zijn om de verschillende gevolgen van de klimaatverandering voor kinderen aan te pakken en de rechten van kinderen te waarborgen, kinder- en genderresponsieve klimaatactie te ondersteunen en beleid uit te voeren dat de volledige eerbiediging en uitoefening van de mensenrechten van kinderen waarborgt.

32. Het Comité onderstreept dat er momenteel, ondanks de vooruitgang die tijdens de COP27 is geboekt met de goedkeuring van de adaptatieagenda van Sharm-el-Sheikh, wereldwijd te weinig geld wordt uitgetrokken voor aanpassing aan klimaatverandering en moedigt de partijen aan om met realistische streefdoelen en plannen te komen voor het aantrekken van kapitaal.

33. Het Comité acht het een goede zaak dat biodiversiteit in aanmerking wordt genomen bij de ontwikkeling van het kader voor de wereldwijde adaptatiedoelstelling, aangezien klimaatverandering de biodiversiteit ernstig schaadt en vernietigt, en de bescherming en het herstel van de biodiversiteit ook bijdragen aan de adaptatie aan klimaatverandering; het moedigt de partijen aan om, in overeenstemming met het uitvoeringsplan van Sharm-el-Sheikh, op de natuur gebaseerde oplossingen in overweging te nemen als belangrijke instrumenten in het streven naar mitigatie van en adaptatie aan klimaatverandering die tegelijkertijd aanzienlijke voordelen kunnen opleveren op het gebied van gezondheid en levenskwaliteit. Het wijst in dit verband op de verwoestende gevolgen van de illegale aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne voor de biodiversiteit, waarbij cruciale ecosystemen zijn vernietigd, wat een zeer grote impact heeft op dieren en mensen.

34. Er dient aandacht te worden besteed aan het verband tussen klimaat, biodiversiteit en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's); voorts worden de pogingen om de werkzaamheden in het kader van het UNFCCC, het VN-verdrag inzake biologische diversiteit (CBD) en de SDG's van de VN beter op elkaar af te stemmen en te coördineren, ter bevordering van synergie en harmonisatie, toegejuicht.

Verliezen en schade

35. Het Comité roemt de vooruitgang die tijdens de COP27 is geboekt met het operationeel maken van het Santiago Network en het besluit om nieuwe financieringsregelingen vast te stellen voor het reageren op verliezen en schade in ontwikkelingslanden die bijzonder kwetsbaar zijn en die nu al onomkeerbare schade lijden als gevolg van de klimaatverandering, die de komende jaren nog zal verergeren; het herinnert eraan dat lokale en regionale overheden al een voortrekkersrol hebben gespeeld bij het aanpakken van verliezen en schade, getuige de financiële toezeggingen die zijn gedaan door Schotland en Wallonië, waaruit blijkt dat de samenwerking tussen het noordelijke en zuidelijke deel van de wereld ambitieverhogend werkt.

36. Zoals blijkt uit het verslag van de Schotse regering Practical Action for Addressing Loss and Damage, spelen lokale en regionale overheden een essentiële rol bij het in kaart brengen en beoordelen van de problemen en het bedenken van oplossingen op basis van de beste beschikbare gegevens over de behoeften van en de risico's en bedreigingen voor hun inwoners en grondgebied.

37. Decentrale financiering van verlies en schade door lokale overheden kan ervoor zorgen dat er op lokaal niveau sneller geld beschikbaar is wanneer zich schokken voordoen en dat investeringen zijn afgestemd op de lokale omstandigheden en beter inspelen op de prioriteiten van burgers.

Van toezeggingen naar uitvoering: kloven overbruggen om de doelen van de Overeenkomst van Parijs te halen door middel van versnelde lokale en subnationale actie

38. Investerings in lokale klimaatactie zullen helpen om extra groene banen te scheppen, lokale economieën nieuw leven in te blazen en de werkloosheid terug te dringen. Bovendien dragen ze bij tot een gezondere samenleving en hebben ze allerlei gezondheidsgerelateerde economische voordelen.

39. Het is zaak om alle geldstromen klimaatbestendig te maken en om van financiële toezeggingen over te gaan tot de uitbetaling van klimaatfinanciering, en het wordt tijd dat de lokale en regionale overheden rechtstreeks toegang hebben tot klimaatfinanciering, aangezien dit van essentieel belang is om doeltreffende maatwerkoplossingen te bieden voor de unieke uitdagingen waarmee gemeenschappen op hun grondgebied worden geconfronteerd.

40. Het Comité pleit voor meer directe en praktische ondersteuning van lokale en regionale overheden en onderstreept nogmaals het belang van steun voor capaciteitsopbouw en gerichte opleidingsprogramma's om beter wegwijs te worden in het woud van klimaatfondsen en financieringsopties.

41. Het Comité is groot voorstander van de EU-missies “Klimaatneutrale en slimme steden” en “Aanpassing aan klimaatverandering”, die niet alleen binnen de EU maar in de hele wereld navolging verdienen, en zou graag zien dat de Europese Commissie zich in het kader van de eerstgenoemde missie inzet voor directe financiering van de uitvoering van Green Deal-projecten in het veld.

42. Het is van essentieel belang dat er overal, inclusief in de particuliere en publieke sector op regionaal, nationaal en internationaal niveau, financiële bronnen worden aangeboord. Internationale financiële instellingen en multilaterale ontwikkelingsbanken spelen een sleutelrol bij het mobiliseren van klimaatfinanciering en deze instellingen moeten er dan ook voor zorgen dat lokale en regionale overheden probleemloos over financiële middelen kunnen beschikken zonder vast te lopen in onnodige bureaucratische rompslomp.

43. Tegelijkertijd moet nauwer worden samengewerkt met de lokale en regionale overheden bij het vaststellen van relevante begrotingsmaatregelen, overeenkomstig de erkenning in de Overeenkomst van Parijs “dat het belangrijk is dat [...] Partijen over geïntegreerde, holistische en evenwichtige, niet op de markt gebaseerde benaderingen ⁽⁶⁾ kunnen beschikken om op gecoördineerde en doeltreffende wijze te helpen bij de uitvoering van hun NBD”; hierdoor zouden partijen, lokale en regionale overheden, de particuliere sector en maatschappelijke organisaties worden aangemoedigd om zich actief in te zetten voor onderzoek naar en de ontwikkeling en uitvoering van niet op de markt gebaseerde benaderingen.

44. Het Comité dringt aan op meer coördinatie bij het reageren op misleidende informatie en desinformatiecampagnes die gericht zijn op het in diskrediet brengen van lokale klimaatactie, en pleit voor passende middelen voor bewustwording, capaciteitsopbouw en het betrekken van lokale gemeenschappen bij klimaatactie.

Van erkenning naar partnerschap: subnationale bijdragen onderdeel maken van de maatregelen in het kader van het UNFCCC

45. Het Comité is verheugd over het initiatief “Sustainable Urban Resilience for the Next Generation (SURGe, initiatief inzake duurzame stedelijke veerkracht voor de volgende generatie), dat tijdens de COP27 werd gelanceerd, alsook over de organisatie van de eerste ministeriële bijeenkomst over verstedelijking en klimaat, en verzoekt de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) deze ministeriële bijeenkomst tijdens de COP28 voort te zetten en actief deel te nemen aan het SURGe-initiatief.

46. Het is positief dat de VAE, als voorzitter van de COP28, hebben toegezegd te zullen zorgen voor de allereerste mondiale delegatie van burgemeesters op een wereldklimaatop en om lokale klimaatprioriteiten en -bijdragen op te nemen in het COP28-programma.

47. Het Comité stelt tot zijn genoegen vast dat in het communiqué van de ministers van Klimaat, Energie en Milieu van de G-7 van 2023 melding wordt gemaakt van de essentiële rol die subnationale actoren spelen in de overgang naar een klimaatneutrale, klimaatbestendige, circulaire en natuurvriendelijke economie, en betuigt zijn instemming met de organisatie door de G-7 van een rondetafelconferentie over subnationale klimaatmaatregelen, die als input zal dienen voor de G20 en COP28.

48. Het CvdR staat achter het initiatief van de Franse regering om regionale klimaatconferenties (COP's) te gaan houden, iets wat het al in 2021 heeft aanbevolen ⁽⁷⁾. Regionale COP's kunnen er immers voor zorgen dat burgers en bedrijven zich de Green Deal en de strijd tegen de klimaatverandering eigen maken; bovendien kan er zo in het veld informatie worden verzameld die aan het nationale en internationale niveau kan worden doorgegeven, hetgeen concrete kennis en goede praktijken van het lokale niveau oplevert. Het Comité roept de andere EU-lidstaten op om te overwegen deze praktijk ook op hun grondgebied in te voeren.

49. Het Comité benadrukt de cruciale rol van de Local Governments and Municipal Authorities (LGMA) Constituency bij het wereldwijd samenbrengen van de stemmen van de lokale en regionale overheden en bij het voortdurend versterken van een wereldwijd netwerk van subnationale overheden die zich inzetten voor klimaatactie, en verzoekt alle partijen bij het UNFCCC om meer partnerschappen aan te gaan en meer samen te werken met de LGMA Constituency en het Marrakesh Partnership for Global Climate Action, evenals met de High-Level Climate Champions.

⁽⁶⁾ Op grond van artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs mogen landen vrijwillig met elkaar samenwerken om de in hun NDC's vastgestelde emissiereductiedoelstellingen te halen. Op grond van artikel 6 mag een land koolstofcredits afkomstig van de vermindering van broeikasgasemissies overdragen om een of meer landen te helpen de klimaatdoelstellingen te halen. In artikel 6, lid 8, wordt erkend dat er ook niet-marktgerichte maatregelen kunnen worden genomen ter bevordering van de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering, zoals samenwerking op het gebied van financiering, technologieoverdracht en capaciteitsopbouw, waarbij geen sprake is van handel in emissierechten.

⁽⁷⁾ Advies van het Europees Comité van de Regio's — Een ambitieuzere Europese klimaatdoelstelling voor 2030 in de aanloop naar de COP26 (PB C 440 van 29.10.2021, blz. 25).

50. Het Comité zou het op prijs stellen als de High-Level Climate Champions zouden nagaan of de regionale klimaatweken in de nabije toekomst kunnen worden uitgebreid tot Europa.

51. Het Comité is zeer te spreken over het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal dat tijdens de Conferentie van de partijen bij het VN-verdrag inzake biologische diversiteit (CBD COP15) werd aangenomen, en over de erkenning van de belangrijke bijdrage die lokale en regionale overheden hieraan hebben geleverd, met name doordat zij officieel als belangrijke partners zijn betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van nationale diversiteitsstrategieën en actieplannen. De partijen bij de Overeenkomst van Parijs zouden deze voorbeeldige aanpak moeten volgen en soortgelijke bepalingen moeten aannemen.

52. Het Comité verbindt zich ertoe om gedurende de COP28 en daarna als rechtstreekse schakel te fungeren en CvdR-leden en lokale en regionale overheden in Europa toegang te verschaffen tot informatie omtrent en regelmatig op de hoogte te houden van de voorbereiding en het verloop van de onderhandelingen. Het is ingenomen met de medewerking en steun van andere EU-instellingen om deze informatie regelmatig te verstrekken en zo de lokale en regionale overheden dichterbij de internationale klimaatonderhandelingen te brengen.

Brussel, 10 oktober 2023.

*De voorzitter
van het Europees Comité van de Regio's*

Vasco ALVES CORDEIRO